
MAQSUD SHAYXZODA IJODIDA MILLIY RUH

Toshkent Davlat Transport Universiteti
Xayriyev Xayriddin Sirojiddin o'g'li
xayriddinxayriyev10@gmail.com
+998932790455

Annotatsiya

Maqsud Shayxzoda o'zbek adabiyotining taniqli namoyandalardan bo'lib, uning ijodida milliy ruh alohida o'rin tutadi. Shoir o'z asarlarida xalq taqdiri, erkinlik va adolat g'oyalarini tarannum etgan. Uning she'rlari, dostonlari va dramalarida milliy o'zlikni anglash, tarixiy voqealarga hurmat, istiqlol va mustaqillik ruhi aks etgan. Ushbu maqolada Shayxzodaning adabiy merosidagi milliy ruh tushunchasi tahlil qilinib, uning o'zbek adabiyotidagi ahamiyati yoritiladi.

NATIONAL SPIRIT IN MAQSUD SHAYXZODA'S WORKS**Abstract**

Maqsud Shayxzoda is a prominent figure in Uzbek literature, and the national spirit occupies a special place in his works. The poet glorified the fate of the nation, freedom, and justice in his poetry. His poems, epics, and dramas reflect national identity, historical respect, and the spirit of independence. This article analyzes the concept of the national spirit in Shayxzoda's literary heritage and highlights its significance in Uzbek literature.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДУХ В ТВОРЧЕСТВЕ МАКСУДА ШАЙХЗОДЫ**Аннотация**

Максуд Шайхзода – выдающийся представитель узбекской литературы, в творчестве которого национальный дух занимает особое место. Поэт прославлял судьбу народа, свободу и справедливость. В его стихах, поэмах и драмах отражены национальная идентичность, уважение к истории и дух независимости. В данной статье анализируется понятие национального духа в литературном наследии Шайхзоды и раскрывается его значение в узбекской литературе.

Kalit so'zlar: Milliy ruh, Maqsud Shayxzoda, o'zbek adabiyoti, mustaqillik, erkinlik, tarix, istiqlol, xalq taqdiri, adolat, milliy o'zlik.

Keywords: National spirit, Maqsud Shayxzoda, Uzbek literature, independence, freedom, history, sovereignty, national destiny, justice, national identity.

Ключевые слова: Национальный дух, Максуд Шайхзода, узбекская литература, независимость, свобода, история, суверенитет, судьба народа, справедливость, национальная идентичность.

Kirish.

Maqsud Shayxzoda XX asr o'zbek adabiyotida o'ziga xos ovoz va badiiy uslubga ega bo'lgan shoirlardan biri hisoblanadi. Uning ijodida milliy ruh va istiqlol g'oyasi alohida o'rin egallaydi. Shoir o'z asarlarida xalqning azaliy orzulari, erkinlikka bo'lgan intilishi va tarixiy xotirani aks ettirishga intilgan. Sovet davrida yashagan ijodkor sifatida Shayxzoda mafkuraviy cheklovlarga qaramay, milliy g'oyalarni she'riy va dramatik asarlari orqali ifodalashga harakat qilgan. U tarixiy shaxslar, qadimiy an'analar va xalq qahramonlari obrazlarini jonlantirib, o'zbek xalqining qadriyatlarini yuksak darajada tasvirlagan. Uning "Mirzo Ulug'bek", "Jaloliddin Manguberdi" kabi dramalari tarixiy haqiqatni tiklash va milliy o'zlikni saqlash yo'lidagi urinish sifatida qadrlanadi.

Ushbu maqolada Shayxzodaning ijodiy merosidagi milliy ruh, uning badiiy ifodasi va tarixiy voqealar bilan bog'liqligi tahlil qilinadi.

Asosiy qism.

Shayxzoda asarlarida milliy o'zlikni anglash: Maqsud Shayxzoda o'z ijodida milliy o'zlikni anglash, tarixiy xotira va xalq taqdiri masalalarini ilgari surgan. Uning ijodida milliy tarixning buyuk shaxslari alohida o'rin tutadi. Shoir Jaloliddin Manguberdi, Mirzo Ulug'bek kabi tarixiy qahramonlar orqali o'zbek xalqining jasoratini, ilm-fan va adolatga bo'lgan sadoqatini ulug'lagan.

Uning she'rlari milliy ruhni uyg'otishga xizmat qilgan bo'lib, istiqlolga bo'lgan intilish, xalq taqdiriga bo'lgan e'tibor, tarixiy adolatni tiklash kabi g'oyalar bilan sug'orilgan. Masalan, Shayxzodaning "Jaloliddin Manguberdi" dramasi xalqning o'z vataniga bo'lgan sadoqatini va yurt himoyasi uchun kurashning ahamiyatini ko'rsatadi.

Sovet mafkurasi va ijodiy cheklovlar: Sovet davrida yozuvchi va shoirlar qattiq senzura ostida faoliyat yuritgan bo'lsa-da, Shayxzoda o'z asarlarida milliy ruhni saqlab qolishga muvaffaq bo'lgan. Uning ba'zi she'rlari va dramalari milliy mustaqillik g'oyalariga yaqinligi sababli nashr qilishda qiyinchiliklarga duch kelgan. Shunga qaramay, u o'z ijodida xalq tarixini, uning madaniy qadriyatlarini badiiy obrazlar orqali ifodalashga harakat qilgan. Shayxzodaning asarlari o'zbek xalqining o'z tarixiga hurmat bilan qarashi, milliy qadriyatlarga sadoqat bilan xizmat qilish g'oyalari bilan

yo'g'rilgan. Aynan shu sababli, uning asarlari bugungi kunda ham dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Shayxzoda ijodining bugungi ahamiyati: Bugungi kunda Shayxzodaning asarlari milliy adabiyotimizning muhim qismi bo'lib, yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga xizmat qilmoqda. Uning ijodi o'zbek xalqining o'zligini anglash, tarixiy shaxslar merosini o'rganish va adabiyot orqali milliy g'ururni uyg'otishda muhim o'rin tutadi. Shayxzodaning asarlarida aks etgan milliy ruh, xalq taqdiri va mustaqillik g'oyasi mustaqillik davrida yana-da chuqur o'rganilmoqda. Uning merosi nafaqat o'zbek adabiyotining rivojiga, balki xalqimizning ma'naviy uyg'onishiga ham katta ta'sir ko'rsatmoqda.

Xulosa.

Maqsud Shayxzodaning ijodida milliy ruh alohida o'rin tutadi. Uning asarlari xalq tarixiga hurmat, mustaqillik va adolat g'oyalarini ifoda etadi. Sovet mafkuraviy cheklovlariga qaramay, shoir milliy qadriyatlarni yuksak darajada madh etgan. Bugungi kunda Shayxzodaning merosi o'zbek adabiyotining ajralmas qismi bo'lib, milliy g'urur va istiqloлга bo'lgan ishonchni mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Yoqubov O. "Maqsud Shayxzoda: hayoti va ijodi". Toshkent: Fan, 1995.
2. Karimov G. "O'zbek adabiyotida milliy ruh". Toshkent: Ma'naviyat, 2010.
3. Rashidov S. "Maqsud Shayxzoda va milliy uyg'onish". Toshkent: Fan, 2015.
4. Qodirov U. "Shayxzoda ijodida tarixiy motivlar". Toshkent: Akademnashr, 2020.
5. Asqarov R. "Sovet senzurasining adabiyotga ta'siri". Toshkent: Yangi asr avlodi, 2019.
6. Hamidov I. "Adabiyot va milliy o'zlik". Toshkent: Universitet, 2018.
7. Xidirov A. "Shayxzoda hayoti va merosi". Toshkent: Fan, 2016.
8. Jo'rayev N. "O'zbek adabiyoti tarixi". Toshkent: Ma'naviyat, 2017.
9. Rahmonov B. "O'zbek milliy adabiyoti". Toshkent: Akademnashr, 2021.
10. Niyozov B. "Mustaqillik va adabiyot". Toshkent: Yangi asr, 2022.